

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ НАФТОГАЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Побігун С.А.

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ*

В роботі розглянуто питання оцінки ефективності нафтогазових підприємств з огляду на критерії моделі сталого розвитку. Підходи до визначення ефективності діяльності підприємств, особливо у стратегічній перспективі, запропоновані Д. Д. Ткаченко, Н. Ю. Кругловою, М. І. Кругловим, на нашу думку не в повній мірі дозволяють оцінити впливи суб'єктів господарювання в соціальній та екологічній сферах. В той же час оцінку ефективності діяльності підприємства в критеріях сталого розвитку М. А. Хвесик і Л. М. Горбач [1] пропонують здійснювати на основі розрахунку функції сталого розвитку. Зауважимо, що ефективність діяльності підприємств в стратегічній перспективі визначальною мірою залежить від правильного аналізу та оцінки середовища функціонування організації. Лідери вітчизняного нафтогазового ринку в сучасних умовах непередбачуваності змін у зовнішньому середовищі надають перевагу щомісячним і кварталним звітам. Такий підхід дозволяє підвищити ефективність прийняття короткотермінових інвестиційних рішень. Крім того, орієнтація на короткотерміновий період підштовхує менеджерів до певного маніпулювання фінансовими показниками для створення іміджу «успішного» підприємства. Таким чином, поза увагою залишаються соціальні, а особливо екологічні наслідки функціонування нафтогазових підприємств. В такому випадку необхідним і доцільним є визначення стратегічної ефективності підприємств в критеріях сталого розвитку.

Відповідно до моделі, представленої в [2], оцінку стратегічної ефективності в критеріях сталого розвитку можна оцінити на основі наступного індексу:

$$\text{Іст.еф.} = \text{Іекон.еф.} * \text{Ісоц.еф.} * \text{Іекол.еф.}$$

де відповідно Іекон.еф.- індекс економічної ефективності, Ісоц.еф. - індекс соціальної ефективності, Іекол.еф. - індекс екологічної ефективності, обчислені на основі підходу врахування потенціалів творення і руйнування, запропонованого в [3].

Література:

1. Хвесик М.А. Концептуальні засади сталого розвитку в контексті глобалізації і регіоналізації / М.А.Хвесик, Л.М.Горбач // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Розділ II. Економіка України. – 2008. - №7. – с.107-113.
2. Петренко В.П. До розробки інформаційної моделі сталого розвитку регіональних суспільних систем / В.П.Петренко, М.В.Палійчук, С.А.Побігун, Я.С.Витвицький // Моделювання регіональної економіки. - 2009. - №1(13). - с.80-90.
3. Побігун С. А. Оцінка ефективності стратегічного управління нафтогазовими підприємствами / С. А. Побігун // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – Дніпропетровськ, 2015, №3.